

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.156/2024/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. január hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás bűntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. március 19. napján kihirdetett 33.B.373/2020/108-I. számú ítéletét Terhelt1 I.r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyja.

A vádlott állandó lakcíme: cím1.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. március 19. napján kihirdetett 33.B.373/2020/108-I.számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §], ezért őt halmazati büntetésül 1 év 2 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A vádlottat a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozás gyakorlásától 3 év időtartamra eltiltotta, továbbá 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 10.000 forintban állapította meg, rendelkezett a kiszabott 2.000.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, a feltételes szabadságra bocsáthatóságról és kötelezte az eljárás során felmerült bünygyi költség egy részének megfizetésére.

[2] A bíróság Terhelt1 I. r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

[3] IV. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntette [Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és bűnsegédként folytatólagosan

elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk.345.§] miatt halmazati büntetésül 1 év, börtön végrehajtású fokozatú szabadságvesztésre és 3 évre a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozás gyakorlásától való eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóságról és a bűnügyi költségről. IV. rendű vádlottat a bíróság előzetes mentesítésben részesítette.

[4] Terhelt I.r. rendű vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be jogorvoslatot, az ügyész az elsőfokú ítéletet mindkét vádlottat érintően tudomásul vette.

[5] Az elsőfokú ítélet IV. rendű vádlott tekintetében 2024. március 21.napján jogerőre emelkedett.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.285/2024/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, az ítéletnek a Be. 605. § (1) bekezdése alapján történő helybenhagyására tett indítványt, annak helyes indokainál fogva.

[7] A fellebbezések elbírálása végett tanácsülés kitűzését indítványozta, jelezte, hogy az esetleg tartandó nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

[8] Rámutatott, hogy a védelmi fellebbezések irányára tekintettel a felülvizsgálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően teljeskörű.

[9] Az ügyészi álláspont szerint az ügyben a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely a másodfokú érdemi felülvizsgálatot akadályozná.

[10] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a történeti tényállást a megvizsgált bizonyítékok alapján irathűen rögzítette, az ítélet 9. oldal a vagyoni hátrány összege tekintetében elírást tartalmaz mindössze elírást.

[11] A törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett, részletesen számot adott arról, hogy milyen tényekre, adatokra, körülményekre alapozta a büntetőjogi felelősség vizsgálatát, azokból helytálló következtetéseket vont le az I. r. vádlott bűnösségére vonatkozóan.

A kellően megindokolt megalapozott történeti tényállás mellett a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések a másodfokú eljárásban nem vezethetnek eredményre, mivel a felülmérlegelés tilalmába ütközik a bizonyítékok mikénti mérlegelésén keresztül a megállapított tényállás támadása.

[12] A vádbeli cselekmények jogi minősítése és az elkövetői alakzat megállapítása egyaránt helytálló.

[13] A büntetés kiszabása során a bíróság az irányadó körülményeket megfelelően vette számba, a vádlott büntetése kellően méltányos és a már jogerősen befejeződött vádlottársak ügyében alkalmazott büntetésekhez viszonyítva a belső arányosságnak is megfelel, az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek.

[14] A védő fellebbezésének írásbeli indoklásában az ítélet teljes megalapozatlanságra hivatkozva elsődlegesen annak hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt azzal, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

[15] Másodlagos indítványában az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlansága okán a tényállás kiegészítésére, helyesbítésére, valamint az eltérő tényállás alapján elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt.

[16] Harmadlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[17] A hatályon kívül helyezésére irányuló elsődleges indítványa kapcsán kifejtette, hogy az elsőfokú eljárás során olyan súlyos eljárási hiányosságok merültek fel, melyek szükségszerűen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezik.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a tényállás megállapításánál figyelembe vett bizonyítékok összefoglalása elégtelenül történt meg, az ítélet nem utalt kellően az I. rendű vádlott védekezésére, a bírói meggyőződés az ítélet indoklásából nem tükröződik.

Hangsúlyozta, hogy a tényállásban írt megállapítások túlnyomó részére az annak alapjául vett vallomások tartalmából nem vonható le következtetés, az ítélet csupán azt rögzítette a vallomások értékelésével összefüggésben, hogy azokból megállapítható, hogy az I. r. vádlott ügyvezetője volt a cég6.-nek, melyből az elsőfokú bíróság megalapozatlanul, bizonyítékok nélkül vont le további következtetéseket.

Utalt arra is, hogy védencének a bűncselekmény elkövetéséhez semmilyen gazdasági érdeke nem függött, semmilyen dokumentum nem igazolta, hogy bármilyen jutalékot, pénzt kapott a vád tárgyává tett cselekményért.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a valóságtól, a bizonyítékoktól és a tényektől elrugaszkodva szubjektív módon hozta meg ítéletét.

[18] A bizonyítékok téves értékelése körében azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság az írásszakértő szakvéleményében foglaltakat helytelenül idézte, ezáltal téves következtetésre jutott.

[19] Az írásszakértő - az elsőfokú ítélettől eltérően - egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a dokumentumokon szereplő aláírások nem a névtulajdonostól származnak, nem pedig úgy, hogy nem állapítható meg, hogy a dokumentumokon az aláírások a névtulajdonostól származnak -e.

[20] Hangsúlyozta, hogy az írásszakértői vélemény szerint a cég6. és a szakvélemény 7. oldalán feltüntetett személyekre vonatkozó iratokon látható munkáltatói „X.Y.” szignóírások egyike sem Terhelt1 I.r. vádlott sajátkezű írása.

[21] Kiemelte, hogy az I. r. vádlott a vád tárgyává tett időszakban külföldön tartózkodott, így fizikailag lehetetlen volt, hogy a cselekményeket megvalósítsa, aláírásával a dokumentumokat ellássa.

[22] Álláspontja szerint a többi terhelt beismerő vallomása és egyezségkötés során tett vallomása nem került alátámasztására, a további bizonyítékok azokkal ellentétesek, melynek feloldására az elsőfokú bíróság kísérletet sem tett, külön kiemelte tanú134 nyilatkozatának téves értékelését uralva a vallomásban található ellentmondásokra, bizonytalanságokra.

[23] Az e körben tett összegző megállapítása szerint az I.r. vádlott vonatkozásában a tényállás teljes egészében felderítetlen maradt.

[24] A felmentésére irányuló másodlagos indítvánnyal összefüggésben rámutatott, hogy a bizonyítékok szabad értékelése nem az egyoldalú értékelés szabadságát jelenti, s közvetett bizonyíték csak akkor alkalmas egy tény bizonyítására, ha a bizonyítandó tényen kívül minden más tény lehetőségét kizárja. (BH 2003. 145)

[25] Jelen ügyben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen, tényleges tartalmuktól eltérően értékelte, illetve több esetben teljes mértékben megalapozatlan logikai következtetést vont le.

[26] Védői meggyőződése szerint a bizonyítékok nem alkotnak az I. r. vádlott bűnösségének megállapítására alkalmas zárt logikai láncolatot.

[27] Hangsúlyozta, hogy a bizonyítékok hiánya okán előállt bizonytalansági tényezőket az in dubio pro reo elve alapján az I.r. vádlott javára kellett volna értékelni, figyelemmel arra, hogy semmilyen bizonyíték nem állt rendelkezésre, amely a vádlott bűnösségét kétséget kizáróan alátámasztaná.

[28] A tényállás alapjául szolgáló terhelheti vallomások kapcsán előadta, hogy azok hiányában a vádlott bűnössége nem állapítható meg, a terhelteket igazmondási kötelezettség nem terheli, mely kétségesse teszi ezen vallomások bizonyító erejét.

[29] Kifejtette, hogy az ügyben nem áll rendelkezésre közvetlen bizonyíték, ily módon a bizonyítás közvetett, melynek során nyilvánvalóvá kellett volna tenni, hogy nincs olyan ellentétes körülmény, mely más lehetőség kizárását jelenti. Ennek megfelelően az ítéletet a tény- és tárgyszerűség hiánya jellemzi, mivel mind az igazságügyi írásszakértő véleménye, mind az a körülmény, hogy az I.r. vádlott az érintett időszakban külföldön tartózkodott a többi vádlott vallomását cáfolja, s e körülményeket, valamint az I.r. vádlott vallomását az eljárás során nyomatékosan kellett volna értékelni.

Eszerint a közvetett bizonyítékok kétséget kizáró módon csak arra adnak következtetési alapot, hogy a bűncselekményt a vádlott is elkövethette, a vádlott tagadását azonban megcáfolni nem lehet. A büntetőjogi felelősség megállapításához megkívánt kétséget kizáró bizonyossággal nem nyert bizonyítást, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt az I. r. vádlott követte el, így az I. r. vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában fel kell menteni.

[30] Enyhítésért bejelentett fellebbezése indokaként hivatkozott a vádlottnak fel nem róható időmúlásra, büntetlen előéletére, következetesen együttműködő magatartására, rendszeres inzulinkezelést igénylő cukorbetegségére, valamint arra, hogy két kiskorú gyermek és egy továbbtanuló nagykorú gyermek eltartásáról gondoskodik, kiemelte továbbá, hogy védence célja, hogy törvénytisztelő állampolgárként és nemzetközi szinten köztisztviselőként álló vállalkozóként rendezett életvitelt folytasson.

[31] Az ítéltábla az ügyet tanácsülésen elbírálhatónak találta, azonban a vádlott védője a 2024. július 18. napján érkezett beadványában nyilvános ülés kitűzését kérte.

[32] A Be.599. § (2) bekezdés a) pontja szerinti nyilvános ülésen a védő perbeszédében a fellebbezés írásbeli indokolásával egyezően szólalt fel hangsúlyozva, hogy az ügy megítélése szempontjából nagy jelentősége van az írásszakértői vizsgálat eredményének, továbbá annak, hogy a váddal érintett időszakban a vádlott külföldön tartózkodott.

[33] Miután védecét részesi magatartással vádolják csak szándékosság jöhet szóba, a vádban foglalt bűncselekmény szervezett, szofisztikált elkövetési magatartást takar, a vádlott tevőleges részvételét feltételezve. A védence terhére azonban legfeljebb az róható, hogy egy gazdasági társaság megalapításában vett részt, ennél többet a rendelkezésre álló bizonyítékok sem támasztanak alá.

[34] A vádlott felszólalásában ártatlanságát hangsúlyozta azzal, hogy valaki vagy valakik visszaéltek a nevével. Az elkövetés idő alatt külföldön élt, a hatóságokkal mindvégig együttműködött, a terhére rótt bűncselekményt nem követte.

[35] Az ítéltábla a fellebbezéseket nem találta alaposnak.

[36] A jogorvoslatok irányára tekintettel a másodfokú bíróság a Be.590.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált, ennek során a 590.§ (2) bekezdés szerint az ítélet

megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását továbbá a (7) bekezdés értelmében az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is vizsgálta.

[37] Az ítéltábla felülvizsgálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, figyelemmel arra, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény a Btk.10. § (1) bekezdés 3/f pontja értelmében gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekménynek minősül, mindvégig változatlan összetételű, 3 hivatásos bíróból álló tanácsban járt el, az eljáró bírói tanács összetétele a büntetőeljárási törvény időközben bekövetkezett változására is figyelemre törvényes volt.

[38] Az ítéltábla nem észlelt olyan abszolút vagy relatívejárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[39] Az elsőfokú bíróság tényállás tisztázási és ügyfelderítési kötelezettségét a Be. 163.§ (2) és (3) bekezdésében meghatározottak szerint, a bizonyítási indítványokra is figyelemmel teljesítette, a bizonyítékok értékelésével az ítéleti tényállást megalapozottan állapította meg.

[40] A vádlotti védekezést szem előtt tartva, az információval rendelkező tanúkat meghallgatta, a releváns iratokat a tárgyalás anyagának tette és indítványra írásszakértői vélemény is beszerzett.

[41] A bizonyítékok mérlegelése eredményeként megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, azonban az I. rendű vádlott által kiállított, illetve aláírt dokumentumokra vonatkozó megállapítás részben ellentétben áll a rendelkezésre álló iratok tartalmával, ezért a Be.592.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti részbeni megalapozatlanságot az ítéltábla a bizonyítást érintő ügyiratok alapján akként küszöböli ki, hogy az ítélet 7. oldal utolsó előtti bekezdésének utolsó mondatából a vádlott által kiállított, illetve aláírt dokumentumok közül a „fiktív számlák”-ra vonatkozó részt mellőzi.

[42] A tényállás ezen túlmenően - I. rendű vádlottat nem érintően - egy elírást is tartalmaz, ennek megfelelően másodfokú bíróság az ítélet 9. oldal alulról 5. bekezdésében írt tanú¹⁴² és tanú¹⁴³ terhére rótt vagyoni hátrány összegét 155.055.000 forintra javítja.

[43] A fenti kiegészítéssel, javítással a tényállás teljes mértékben megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált, amely a Be. 593. (3) bekezdésben írtak értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

[44] Az elsőfokú bíróság - szemben a védői érveléssel - indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett, vizsgálta a vádlotti védekezést, értékelés körébe vonta a személyi bizonyítás során lényeges tanúvallomásokot és értékelte a tárgyi, okirati bizonyítékokat és az írásszakértői véleményben foglaltakat is. A bizonyítékok részletes értékelése során a büntetőjogi fő kérdések tekintetében jelentőséggel bíró tényeket csaknem hibátlanul rögzítette, részletesen megindokolta, hogy a tényállást miért az egyenként és

kölcsönösen értékelt, terhelő személyi és tárgyi bizonyítékokra alapította, eljárása így a Be. 167.§ (4). bekezdésben írtaknak megfelel.

[45] A törvényszék I. rendű vádlott és az eljárás további érintettjei közötti kapcsolatot, az elkövetésében betöltött szerepét, az elkövetési módot és a jogszabályi háttérrel lényegében a vádnak megfelelően állapította meg.

[46] Az eljárás során nem volt vitatott, hogy a cég⁶. valós gazdasági tevékenységet nem folytatott, a bizonyítási eljárás központi kérdése az volt, hogy az iratok szerint munkaerő kölcsönzéssel foglalkozó cég a cég³-vel kötött szerződés folytán mennyiben járult hozzá utóbbi adóelkerülő tevékenységéhez, továbbá, hogy e tevékenységért a vádlott-e a személyi felelős.

[47] Az elsőfokú bíróság mérlegelése során helytállóan vetette el a vádlottnak a csak látszat képviseletre, strómani tevékenységére alapozott védekezését, amely az eljárás egyéb adataival ellentétes. Helyesen mutatott rá, hogy ügyvezetői tisztséget csak úgy lehet elvállalni, hogy tisztában van cége tevékenységének minden jogi következményével (BH2020. 60.), ezzel saját vallomása szerint a vádlott is tisztában volt.

[48] Ezen túl a rendelkezésre álló személyi bizonyítékok közül különösen tanú1 tanúvallomása alapján helytállóan vont következtetést arra, hogy a vádlott nem csak formálisan, hanem a cég tényleges irányítójaként tevékenykedett.

[49] Utóbbi tanúvallomás összefoglalása az ítélet 11. oldal 3. bekezdésében annyiban egészítendő ki, miszerint a tanú a vádlottal 2011-ben személyesen is találkozott, e találkozó alkalmával jelen volt tanú¹⁴⁷, tanú¹⁴⁵ és tanú¹³⁶ is, ekkor az ügyvezetésről is beszéltek (97. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. és 13. oldal) továbbá a vádlott cégében TB ügyintézőként dolgozó tanú vallomása szerint I. rendű vádlottól mint a cég ügyvezetőjétől kapta meg 2012-13-ban azoknak a dolgozóknak az adatait, amivel dolgozott (fenti tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal, nyomozati XIII. kötet 300. oldal).

[50] A tanú terhelő vallomását főként a nyomozati szakban tette, az abban foglaltakat azonban a tárgyaláson is fenntartotta, bár kétségtelen, hogy az ő, a vádlott és tanú¹³⁶ vallomásában lévő eltérésekre vonatkozó kérdésekre a tanú a tárgyaláson már jórészt akként nyilatkozott, hogy a történetekre nem emlékszik. Szemben a védői állásponttal, tanú1 tanúvallomásának hiteltérdeklőségét az elsőfokú bíróság nem csupán önmagában, hanem más bizonyítékokkal összevetve ítélte meg és fogadta el, vallomását tanú¹³⁶ vallomása akként támasztotta alá, hogy tudomása szerint a cégben Terhelte¹ ügyvezetőként tevékenykedett.

[51] Ezen túl a meghallgatott tanúktól a vádlottat terhelő további nyilatkozat tétele nem volt elvárható, különösen tanú¹³⁶tól nem, aki a vádlott cselekvéséről nyilatkozva magát is bűncselekmény elkövetésével vádolhatta volna.

[52] A védői állásponttal szemben a vallomások közti ellentmondások további feloldása szembesítés útján sem volt lehetséges, azokat a bíróság mérlegelő tevékenysége során azonban értékelte.

[53] Helytállóan sérelmezte ellenben a védő az írásszakértői véleményben foglaltak ítélet indokolásában történő összefoglalását. Az ítéltábla a szakértői vélemény alapján ezért a 13.oldal 1. mondatát annyiban javítja ki, hogy az írásszakértői vélemény kizárta, hogy az iratokban lévő munkaszerződéseken lévő aláírásokat I. rendű vádlott készítette volna.

[54] Más bizonyíték híján ezért a vádlotti állítást elfogadva a tényállásban is mindössze annyit lehetett megállapítani, hogy az I. rendű vádlott az elkövetést segítő pénzügyi dokumentumokat, banki papírokat írt alá, az ezzel ellentétes, ezért iratellenes megállapítást az ítéltábla a tényállásból mellőzte.

[55] Az ítéltábla megállapította, hogy törvényszék összességében, a büntetőjogi fő kérdéseket illetően nem vétett hibát a vallomások összefoglalása és értékelése során, a személyi bizonyítékok és a rendelkezésre álló írásbeli dokumentumok alapján helytállóan vont következtetést arra, hogy az I. rendű vádlott a bűncselekményben érdekelt szereplőkkel az adóelkerülést illetően előzetesen megállapodott, a cég ügyvezetőjeként járt el, felhatalmazást adva arra is hogy távollétében a céget illegális tevékenységre is használhassák.

[56] Figyelemmel az általa adott meghatalmazásra, nincs jelentősége annak, hogy az egyes munkaszerződéseken lévő szignót ki készítette, és annak sem, hogy a munkaszerződések aláírása idejében a vádlott nem tartózkodott Magyarországon, e tényeknek - szemben a védői állásponttal - az elsőfokú bíróság a felelősség megállapítása szempontjából helyesen nem tulajdonított jelentőséget.

[57] Az elsőfokú bíróság a védői állásponttal ellentétben bizonyítékokat megfelelően bemutatva és mérlegelve a terhelt védekezést a rendelkezésre álló és ezzel ellentétes tartalmú bizonyítékok, a logika szabályai és a hasonló ügyek jellemzőit is figyelembe véve helyes indokkal vetette el.

[58] Az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenysége logikus és ésszerű, a vádlott felmentésére csak eltérő tényállás mellett lenne lehetőség, amelyre megalapozott tényállás mellett a Be.591. § (1) bekezdése alapján nem kerülhet sor.

[59] A törvényszék a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a Btk.2.§ (1) és (2) bekezdésének megfelelően helytállóan foglalt állást az elbíráláskori törvény alkalmazása mellett, cselekményeit helyesen minősítette az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény szerint, a jogi indokolás hiánytalan és hibátlan.

[60] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket csaknem teljeskörűen feltárta, az mindössze azzal egészítendő ki, hogy a vádlott kezelést igénylő cukorbetegsége is enyhítő körülmény.

[61] A törvényszék az enyhítő és súlyosító körülményeket összességében súlyuknak megfelelően vette számba, a kiszabott halmazati büntetés igazodik ezen körülményekhez és mind a generális mind a speciális prevenció céljának megfelel.

[62] Az elsőfokú bíróság helytállóan észlelte az enyhítő körülmények túlsúlyát és különös figyelemmel az elkövetés óta számított több mint 10 év elteltére a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pont felhívásával törvényesen és indokoltan szabott ki a büntető törvényben meghatározottnál rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetést.

[63] A kiszabott szabadságvesztés kellően igazodik az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához és az enyhítő szakasz alkalmazására is figyelemmel a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez is, annak további enyhítése a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok elérésére nem lenne alkalmas.

[64] A vádlott kedvező személyi körülményei alapján a büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetőek, ezért az elsőfokú bíróság törvényesen és helytállóan függesztette fel próbaidőre annak végrehajtását.

[65] Figyelemmel arra, hogy a bűncselekményt haszonszerzés motiválta és a vádlottnak megfelelő jövedelme, vagyona van a Btk. 50.§ (1) bekezdése értelmében, a törvény kötelező rendelkezését alkalmazva, helytállóan szabott ki pénzbüntetést, a napi tételek számát és az egy napi tétel összegét méltányosan megállapítva. Szemben a védői érveléssel annak nincs jelentősége, hogy a bűncselekménnyel elért vagyoni haszon nem a vádlott gazdagodását célozta.

[66] A vádlottat, aki a vádbeli időben a cég6. tényleges egyszemélyi vezetője volt, az elsőfokú bíróság a Btk.52.§ (1) bekezdés a) pont és 54.§ a) pont, továbbá a bírói gyakorlat alapján indokoltan és helytállóan tiltotta el a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozás gyakorlásától, e körben kifejtett jogi érvelésével a másodfokú bíróság egyetért.

[67] Elsőfokú ítélet egyéb, az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései törvényesek.

[68] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtás felfüggesztésére figyelemmel az ítélet indokolásában hivatkozott alkotmánybírósági határozatban foglaltak alapján helytállóan vizsgálta a Btk.102. § (1) bekezdés szerinti előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, tévedett azonban, amikor a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

[69] Az előzetes mentesítés a bírói gyakorlat szerint rendkívüli intézmény (BH1996.510.) amelynek bírói mérlegelést igénylő feltétele a terhelt érdemessége.

[70] Az érdemesség fogalmát tartalmát a jogalkotó nem határozta meg, megítélésének szempontjait a bírói gyakorlat munkálta ki.

[71] Az érdemesség vizsgálatánál különösen az elkövető személyét, életvitelét a bűncselekmény jellegét, tárgyi súlyát és jellegét, az elkövetés körülményeit és motívumait kell értékelni (EBH 1986.92., BH1983.221.), a fenti szempontok fent felsorolt körülmények nem kizárólagosak, ezeken túlmenően az eljáró bíróság egyéb szempontokat is értékelhet.

[72] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a büntetlen előéletű vádlottat kifogástalan életvitelű és az azóta tanúsított magatartása teszi érdemessé az előzetes mentesítésben részesítésre.

[73] Az ítéltábla ezt másként látja, hangsúlyozva, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően alapvetően a vádlott személyének

jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő a tekintetben, hogy a bűncselekmény

ellenében és a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előlethez fűződő hátrányos következményeket is (BH2018.135., Kúria

Bhar.34/2024/15.).

[74] Jelen esetben a vádlott a cselekmény elkövetésekor és jelenleg is külföldön állami projekteket kezel, állami megbízásokat teljesítve a magyar államot is képviseli. E megbízás társadalmi megbecsültsége, és a képviseléstől adódó bizalom miatt elvárható az e tisztséget betöltő személyek feddhetetlensége. A szándékos bűncselekmény elkövetése alkalmas e tisztességbe vetett bizalom megingatására, aki e bizalommal visszaélt, az ítéltábla álláspontja szerint, a társadalom védelme érdekében nem érdemesíthető a kivételes mentesítésre.

[75] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész fellebbezéssel nem élt, így a vádlottal szemben kiszabott

büntetéseket hátrányosan másodfokú bíróság nem változtathatja meg, a súlyosítási tilalom azonban nem jelenti azt, hogy a vádlott terhére - bejelentett fellebbezés hiányában - semmilyen rendelkezést nem hozhat. A súlyosítása tilalom az eltérő büntetési nemek egymással történő felváltásának tilalmára és az adott büntetési nem belüli súlyosításának

tilalmára vonatkozik (BH2019.296.).

[76] Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása nem ütközik a Be. 595.§ (1) bekezdés szerinti súlyosítási tilalomba, tekintettel arra, hogy az nem súlyosítja a vádlottal szemben kiszabott büntetést és nem tekinthető az elsőfokú ítélettől

hátrányosabb intézkedésnek sem. Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az előzetes bírósági mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

[77] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú ítéletet az előzetes mentesítést illetően a Be.606. § bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta, a Be.451.§ (3) bekezdése alapján feltüntetve a

vádlott lakcímét.

Budapest, 2025. január 9.

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

dr. Kósa Zsuzsanna
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró

A Fővárosi Törvényszék 33.B.373/2020/108-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.156/2024/12. számú ítéletében írt változtatással 2025. január 9. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. január 9.

dr. Magócsi István
a tanács elnöke